

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/133/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114217068
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8114217068.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS a.s., Staré Grunty 7, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného: JUDr. Vratislav Šteffek, advokát so sídlom Nám. Martina Benku 6, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: D. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ď. XX, XXX XX A., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO 42 362 962, právne zastúpeného: JUDr. Patrik Podhorský, advokát, Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 610,22 € s prísl., takto

rozhodol:

Konanie z a s t a v u j e v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 85,80 €.

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 363,22 € spolu s úrokmi z omeškania

- vo výške 5,50 % ročne zo sumy 64,30 € od 18.5.2013 až do zaplatenia,
- vo výške 5,50 % ročne zo sumy 64,30 € od 18.6.2013 až do zaplatenia,
- vo výške 5,50 % ročne zo sumy 64,30 € od 18.7.2013 až do zaplatenia,
- vo výške 5,50 % ročne zo sumy 64,30 € od 17.8.2013 až do zaplatenia,

a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 520121079 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným uvedená v bode 1 v znení: „RPMN činí pri splatnosti úveru na 7 mesiacov 66,19 %, 13 mesiacov 67,70 %.“ je pre svoju neprijateľnosť neplatná.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Vratislava Šteffeka náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku výške 6,94 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom došlým súdu dňa 16.06.2014 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplattenia sumy 610,22 €, zákonného úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 610,22 € od 17.5.2013 až do zaplattenia a zmluvnej pokuty spolu vo výške 85,80 € (ako mesačnej zmluvnej pokuty vo výške 21,45 € za 4 mesiace omeškania od mája 2013 do augusta 2013).

Pred otvorením pojednávania vo veci samej bola žaloba v časti o zaplattenie zmluvnej pokuty vzatá späť, preto súd postupom podľa § 96 O.s.p. konanie v tejto časti zastavil.

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 08.08.2012 bola medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 520121079 na čiastku 650 € za odplatu vo výške 247 €. Zmluvou sa dlžník zaviazal celkovú čiastku 897 € uhradiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých troch mesačných splátkach vo výške 3,25 € a ďalej v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 88,73 €. Odporca celkove do dňa podania návrhu uhradil 286,78 €, pričom posledná uhradená suma vo výške 85 € bola uhradená dňa 26.3.2013. Vzhľadom na neplnenie záväzku žalovaného, žalobca mu zaslal predžalobnú upomienku zo dňa 23.09.2013, v ktorej upozornil žalovaného na uplatnenie práva žiadať o zaplattenie celej pohľadávky. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 11.10.2013 navrhovateľ oznámil odporcovi, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 16.05.2013. V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sa odporca zaviazal uhradiť v prípade porušenia podmienok zmluvy zmluvnú pokutu vo výške 3,30 % z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplattenia celkovej dlžnej čiastky. Keďže istina úveru je vo výške 650 €, tak dohodnutá mesačná zmluvná pokuta je vo výške 21,45 €, t.j. 3,30 % zo 650 €. Vzhľadom na uvedené je odporca podľa zmluvy povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 21,45 € za každý začatý mesiac omeškania až do zaplattenia celkovej dlžnej čiastky.

Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril a nezúčastnil sa ani pojednávania, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie pojednávania.

Do konania na strane žalovaného vstúpil vedľajší účastník, a to Občianske združenie - Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov. Vedľajší účastník sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 09.12.2014. V tomto svojom podaní vedľajší účastník cituje zákonné ustanovenia právneho poriadku SR, a to konkrétne Občianskeho zákonníka, Zákona o ochrane spotrebiteľa a Zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej uvádza, že má za to, že poskytnutý spotrebiteľský úver by mal byť bezúročný a bez poplatkov, pretože Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť uvedenú v § 9 ods. 2 písm. k), a to výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov ani ich poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Ďalej má za to, že nezákonne je dojednaná v predmetnej úverovej zmluve zmluvná pokuta. Vedľajší účastník teda navrhuje, aby súd návrh v časti uplatneného poplatku a úroku za úver vo výške 247 € a zmluvnej pokuty vo výške 85,80 € zamietol.

Súd rozhodoval na pojednávaní konanom dňa 22.12.2014, na ktorom vykonal dokazovanie obsahom spisu a zistil nasledujúce:

Dňa 08.08.2012 došlo medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom k uzavretiu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX.

Podľa bodu 1 tejto zmluvy veriteľ poskytuje dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 650 €. Úver je poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov, pričom za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 %. Ďalej sú úrok a odmena spoločne označované ako odplata.

Podľa bodu 2 zmluvy dlžník má uhradiť veriteľovi istinu vo výške 650 €, odplatu vo výške 247 € a celkovú čiastku 897 €.

Dlžník sa zaväzuje uhradiť veriteľovi úver riadne a včas, vrátane odplaty v 13 mesačných splátkach, a to nasledovne: v prvých troch mesačných splátkach vo výške 3,25 € a ďalej v pravidelných rovnomerných 10 mesačných splátkach vo výške 88,73 €.

Podľa zmluvy je veriteľ oprávnený žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivej splátky, ak sa zmluvné strany nedohodnú písomne inak.

Priemerná RPMN je pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov 46,52 %.

Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú Obchodné podmienky, ktoré tvoria prílohu tejto zmluvy.

Podľa bodu 1 Obchodných podmienok veriteľ má právo žiadať od dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v jej plnej výške. RPMN činí pri splatnosti úveru na 7 mesiacov 66,19 %, 13 mesiacov 67,70 %.

Podľa bodu 3 Obchodných podmienok zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník/spoludlžník nesplní svoj záväzok podľa článku 2 Zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka/spoludlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškania vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky.

Listom zo dňa 23.09.2013 žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej čiastky vo výške 610,22 €. Zároveň touto výzvou bol žalovaný upozornený, že v prípade, ak nevykoná bezodkladnú úhradu svojho dlhu, žalobca si uplatní po uplynutí 15-dňovej lehoty v zmysle § 53 ods. 8 (správne má byť ods.9) Občianskeho zákonníka zosplatenie úveru a bude žiadať zaplatenie celej dlžnej splátky.

Listom zo dňa 11.10.2013 s názvom „Oznámenie o zosplatení záväzku“ žalobca oznamuje žalovanému, že pre neplnenie podmienok úverovej zmluvy žalobca zosplätňuje ku dňu 16.05.2013 celý úver a žiada zaplatenie dlžnej sumy 610,22 € spolu so zmluvnou pokutou vo výške 3,3 % z istiny za každý začatý mesiac omeškania.

Na pojednávaní súd prezentoval právnemu zástupcovi žalobcu vedomosť o rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 27C/160/2014 zo dňa 23.10.2014 a sp. zn. 27C/193/2014 zo dňa 10.11.2014 ako aj o rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 5C/14/2014 a o tom, že zmluvná podmienka uvedená v bode 1 zmluvy, podľa ktorej je úver poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov, pričom za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5 % z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov (ďalej úrok a odmena spoločne označovaná ako odplata) bola vyhlásená za neprijateľnú.

Rovnako za neprijateľnú bola vyhlásená podmienka uvedená v bode 3 Obchodných podmienok o zmluvnej pokute.

Súd teda požiadal právneho zástupcu žalobcu, aby teda uviedol, prečo si ďalej uplatňuje nároky z týchto zmluvných ustanovení vzhľadom na § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka (Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných

obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.).

Právny zástupca žalobcu k uvedenej otázke uviedol, že sa vyjadriť nechce.

Ďalej súd prezentoval právnemu zástupcovi, že hodlá vyhlásiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku uvedenú v Obchodných podmienkach v bode 1. v znení: RPMN činí pri splatnosti úveru na 7 mesiacov 66,19 %, 13 mesiacov 67,70 %.

K tomuto právny zástupca žalobcu uviedol, že zotrváva v zmysle pokynov klienta na podanej žalobe.

Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka - Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka - Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka - Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov - Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm.d) zákona č. 129/2010 Z.z. - na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z.z. - Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa rozsudku OS Trnava spis zn. 27C/160/2014 zo dňa 23.10.2014 - súd vyhlasuje zmluvnú podmienku uvedenú v bode I. Zmluvy, podľa ktorej je úver poskytnutý za celkový úrok vo výške 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje odmenu vo výške 18% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov (ďalej úrok a odmena spoločne označovaná ako odplata) za neprijateľnú.

Vzhľadom na znenie § 53a ods.1 OZ, súd pri prejednávaní veci vychádzal z vyššie citovaného rozsudku OS Trnava. Na základe uvedeného je nutné konštatovať, že v dôsledku neplatnosti vyššie uvedenej zmluvnej podmienky neobsahuje posudzovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere náležitosti uvedené v § 9 ods.2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z.

Posudzovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere ďalej neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods.2 písm.f) zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko neobsahuje dátum konečnej splatnosti úveru.

Ako bude nižšie uvedené zmluva z dôvodu neplatnosti bodu 1. Obchodných podmienok neobsahuje ani náležitosť podľa § 9 ods.2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.

Súd teda konštatuje, že z dôvodu nedostatku základných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov.

Je už notorietou súdnych rozhodnutí záver, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ, vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávací sily, nerovnomernosti znalostí a z ekonomickej neúmernosti zdrojov.

System ochrany zavedený smernicou 93/13, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka vychádza z myšlienky, že sa spotrebiteľ nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávací sily, z hľadiska úrovni informovanosti, čo vedie k tomu, že pristúpi

podmienkam predom vytvorených predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

V spotrebiteľskom práve je teda dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje, a preto okrem obmedzení vyplývajúcich z princípu rovnosti prostriedkov, možno od dodávateľa tiež očakávať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude chovať v obcej polohe poctivo.

Ak nepostupuje týmto spôsobom, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje mimo iné tým, že text spotrebiteľskej zmluvy obzvlášť, ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Napríklad zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výraznejšie menšej veľkosti, než okolitý text, nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru.

Uvedená zásada poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok. Treba teda uviesť, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obmedzenie obsahové. Je treba zdôrazniť, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

Procesný súd je presvedčený, že otázky základných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, otázky sankcií za nesplnenie záväzkov spotrebiteľa ako aj otázky možného rozhodcovského konania treba považovať za tak dôležité, že musia byť uvedené v samotných zmluvách a nie vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktorým spotrebiteľ vo všeobecnosti prikladá menší dôraz ako zmluve samotnej. Na tom nič nemení to, že Obchodné podmienky boli podpísané žalovaným.

V prejednávanej veci existovalo nezanedbateľné nebezpečenstvo, že z dôvodu ukrytia RPMN do obchodných podmienok, žalovaný nebude schopný posúdiť (ne)výhodnosť spotrebiteľského úveru, čo sa aj stalo, keďže poskytnutý úver mal RPMN o 20% vyššiu ako bola deklarovaná priemerná RPMN (nižšia ako RPMN pre posudzovanú zmluvu) uvedená už priamo v zmluve.

Keďže žalovanému bola poskytnutá suma 650 € a tento vrátil 286,78 € (započítaných výlučne na istinu) zostáva mu vrátiť 363,22 €.

Pri splátkach 1. - 3. vo výške 3,25 €, predstavovala istina sumu 2,36 € z každej splátky.

Pri splátkach 4. - 13. vo výške 88,73 €, predstavovala istina sumu 64,30 € z každej splátky.

Žalovaný podľa splátkového kalendára predloženého žalobcom zaplatil

: dňa 08.08.2012 sumu 3,50 €, pričom súd z tejto sumy započítal sumu 2,36 € na splátku č. 1 a sumu 1,14 € na splátku č. 2,

: dňa 10.09.2012 sumu 7 €, pričom súd z tejto sumy započítal sumu 1,22 € na splátku č. 2, sumu 2,36 € na splátku č. 3 a sumu 3,42 € na splátku č. 4,

: dňa 26.11.2012 sumu 1,28 €, pričom súd túto sumu započítal na splátku č. 4,

: dňa 09.01.2013 sumu 90 €, pričom súd z tejto sumy započítal sumu 59,60 € na splátku č. 4, sumu 30,40 € na splátku č. 5,

: dňa 26.02.2013 sumu 100 €, pričom súd z tejto sumy započítal sumu 33,90 € na splátku č. 5, sumu 64,30 € na splátku č. 6 a sumu 1,80 € na splátku č. 7,

: dňa 26.03.2013 sumu 85 €, pričom súd z tejto sumy započítal sumu 62,50 € na splátku č. 7, a sumu 22,50 € na splátku č. 8.

Žalobca požadoval úrok z omeškania od dňa 17.05.2013 vychádzajúc z toho, že k tomuto dňu došlo k zosplatneniu úveru.

Tento názor žalobcu je nesprávny. Žalobca dňa 24.09.2013 zaslal žalovanému list s názvom „Predžalobná upomienka - výzva k úhrade dlžnej sumy“. Dňa 11.10.2013 zaslal žalobca žalovanému list s názvom „Oznámenie o zosplatnení záväzku“, v ktorom deklaroval zosplatnenie záväzku ku dňu 16.05.2013.

Podľa vyššie citovaných ustanovení § 53 ods.9 a § 565 Občianskeho zákonníka, pozná tento predpis možnosť tzv. predčasného zosplatnenia úveru, teda stratu výhody splátok.

Strata výhody splátok nemôže predchádzať príslušný právny úkon veriteľa (napr. NS ČR sp. zn. 21 Cdo 456/2006, podľa ktorého dovolateľ správne v této souvislosti uvádí, že bylo na věřiteli, zda a případně kdy svého oprávnění požadovat zaplacení celé pohledávky <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boobxwq3dfmrqxm23b&conversationId=2469648>> /zůstatku úvěru <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boov3gk4q&conversationId=2469648>> s příslušenstvím/ využije, a že splatnost celé pohledávky <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boobxwq3dfmrqxm23b&conversationId=2469648>> nemůže nastat dříve, dokud věřitel <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boozsxe2lumvwa&conversationId=2469648>> nepožádá dlužníka o její zaplacení z důvodu prodlení se zaplacením splátky (splátek); pro splatnost celé pohledávky <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boobxwq3dfmrqxm23b&conversationId=2469648>> není významné, kdy věřitel <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boozsxe2lumvwa&conversationId=2469648>> mohl dlužníka <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?>
<<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6bomrwhk6tonfvq&conversationId=2469648>> z důvodu jeho prodlení se splátkami o zaplacení celé pohledávky <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?>
<<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boobxwq3dfmrqxm23b&conversationId=2469648>> nejdříve požádat, ale zda a kdy se rozhodl svého oprávnění využít a zda, popřípadě kdy ho tedy o zaplacení celé pohledávky <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6boobxwq3dfmrqxm23b&conversationId=2469648>> skutečně požádal, neboť by jinak měl vůči dlužníku <<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6bomrwhk6tonfvq&conversationId=2469648>> nadále nárok jen na sjednané splátky).

Je logické, že predčasne (oproti zmluvne dojednaným splátkam) zosplatniť možno len to, čo ešte splatné nie je. Keďže v prejednávanej veci ako „Predžalobná upomienka“ tak aj „Oznámenie o zosplatnení záväzku“ boli vyhotovené v čase, keď už všetky splátky úveru splatné boli (splatnosť poslednej splátky bola dňa 16.08.2013), nemožno o žiadnom predčasnom zosplatnení uvažovať.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka - Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka - Výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vyššie uvedeného započítania splátok je zrejmé, že žalobca nezaplatil

- splátku č. 08 vo výške 41,80 €, splatnú dňa 18.03.2013,
- splátku č. 09 vo výške 64,30 €, splatnú dňa 17.04.2013,
- splátku č. 10 vo výške 64,30 €, splatnú dňa 17.05.2013,
- splátku č. 11 vo výške 64,30 €, splatnú dňa 17.06.2013,
- splátku č. 12 vo výške 64,30 €, splatnú dňa 17.07.2013,
- splátku č. 13 vo výške 64,30 €, splatnú dňa 16.08.2013.

Žalobca požaduje úroky z omeškania od dňa 17.05.2013. K tomuto dátumu mal žalovaný zaplatiť sumu 264,28 € a zaplatil sumu 286,78 €, v omeškaní teda nebol.

Žalovaný sa dostal do omeškania až zo zaplatením splátok č. 10 - 13. Základná úroková sadzba ECB ku dňu 18.05.2013 - 17.08.2013 bola 0,50% ročne, a preto úrok z omeškania tvorí sumu 5,50% ročne.

Pokiaľ ide o náhradu trov konania, žalobca požadoval zaplatenie sumy 610,22 € s príslušenstvom a zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 85,80 €. Celkom tak požadoval zaplatenie sumy 696,02 €.

V časti zmluvnej pokuty vzal žalobca žalobu späť, čo v zmysle § 146 ods.2 veta prvá O.s.p. treba považovať za jeho neúspech.

Pokiaľ ide o zaplatenie sumy 610,22 €, priznaná bola suma 363,22 €. Úspech žalobcu tak predstavuje - 59,54 %, jeho neúspech - 40,46 %, a čistý úspech - 19,08 %.

Podľa § 142 ods.2 O.s.p. - Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobcovi tak patrí náhrada trov konania v rozsahu 19,08% zo zaplateného súdneho poplatku 36,50 €, teda suma 6,94 €.

Pokiaľ ide o náhradu trov právneho zastúpenia, k tejto súd uvádza nasledujúce:

NS SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009 uviedol, že „Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu

posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“

Procesný súd v danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom procesný súd žalobcovi nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Procesný súd nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (§ 25 O.s.p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v § 142 ods.1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc.

Procesný súd náklady zastúpenia žalobcu advokátom považuje za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany a výška dlžnej sumy. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti.

Procesný súd ďalej uvádza, že k rovnakému záveru k akému dospel aplikáciou § 142 ods.1 O.s.p., možno dospieť aj aplikáciou § 150 ods.2 O.s.p., podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Predmetné ustanovenie je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá ponecháva na súde zvaženie, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané a čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. Neprimeranosťou podľa súdu nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej pohľadávky a výškou trov konania ale vôbec aj vznik trov konania, ktorých vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprimeraný.

V rámci argumentácie týkajúcej sa náhrady trov konania súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I.ÚS 988/2012, podľa ktorého typový spôsob uplatnenia pohľadávky je dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať, hoci bol účastník vo veci samej úspešný.

Aktuálne dospel NS SR pri posudzovaní otázky náhrady trov konania v hromadných veciach v rozhodnutí sp. zn. 6 M Cdo 5/2013, k nasledujúcemu záveru: „Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy ktoré vynaložil v tejto súvislosti nemožno považovať za trovy účelné. Pokiaľ teda súdy nižších stupňov dospeli k takémuto záveru a vedľajšiemu účastníkovi nepriznali náhradu trov konania, ich rozhodnutia (v tomto smere) sú správne.“

Súd má za to, že uvedený právny názor možno uplatniť nielen voči vedľajšiemu účastníkovi zastúpenému advokátom ale aj voči účastníkovi zastúpenému advokátom.

Na záver súd ešte poukazuje na ďalšie aktuálne rozhodnutie ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 3678/12 - Ústavní soud ve svém usnesení sp. zn. I. ÚS 3372/11 uvedl, že „Právní řád a jeho interpretace Ústavním soudem soudům zachovává prostor, aby ve svých rozhodnutích zohlednily nejen okolnosti průběhu řízení, ale i případné chování účastníků a jejich poměry konstituované ještě před jeho zahájením (viz ustanovení § 143, § 147 odst. 1, § 150 a § 151 odst. 2 o. s. ř.). Soudy při rozhodování o náhradě nákladů řízení jsou povinny posoudit účelnost právního zastoupení žalobce, zvláště ve specifických případech, kdy jde

- za prvé o řízení, v němž proti rozsudku nalézacího soudu není odvolání přípustné (řízení o tzv. bagatelní věci),

- za druhé jednotlivé žaloby se v zásadě liší jen údaji o žalovaných a žalované částce (jde o tzv. formulářovou žalobu),

- za třetí jde o pohledávky ze smluv, kde jednou ze stran byl spotřebitel,

- za čtvrté jde o smlouvu, nebo podmínky jiného právního důvodu k plnění, při nichž je spotřebitel fakticky vyloučen z možnosti sjednat si je s jiným obsahem (typicky půjde zejména o smlouvy o přepravě, dodávce tepla nebo energií, spotřebitelském úvěru, běžném účtu, o poskytování služeb informační společnosti, o poskytování služeb elektronických komunikací, o pojistné smlouvy, o regulační poplatky podle zák. č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů).

Pokiaľ ide o náhradu trov vedľajšieho účastníka, nepriznal ju súd s poukazom na citované rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 M Cdo 5/2013, od argumentácie ktorého nevidí dôvod sa odchýliť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa

jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.